

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ
Topical Issues of Theoretical and Clinical Medicine

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
(м. Суми, 20-21 квітня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

захворювання, а у крові виявлені порушення рівня гормонів. У 50% жінок, які страждають на аутоімунний тиреоїдит є родичі у яких спостерігаються циркулюючі антитіла до щитовидної залози. Також ми з'ясували, що тиреоїдит Хашимото асоціюється наявністю в HLA-фенотипі антигену DR5. У людському організмі знаходяться такі антигени: тироглобулін та мікросоми на які розвивається імунна відповідь при хворобі.

Висновок. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що частіше хворіють жінки у яких наявні гени, що обумовлюють розвиток захворювання, а також наявність в HLA-фенотипі антигену DR5.

ОЦІНКА ЗВ'ЯЗКУ Lys198Asn АЛЕЛЬНИХ ВАРІАНТІВ ГЕНА EDN1 З ІШЕМІЧНИМ АТЕРОТРОМБОТИЧНИМ ІНСУЛЬТОМ У КУРЦІВ ТА ОСІБ, ЩО НЕ КУРЯТЬ

Олешко Т.Б., Свириденко Д.Ю.

Науковий керівник: д.б.н., проф. Гарбузова В.Ю.

*Сумський державний університет, кафедра фізіології і патофізіології
з курсом медичної біології*

Актуальність. Одним із основних факторів ризику серцево-судинних захворювань, у тому числі й інсульту є куріння. У патогенезі ІАТІ провідну роль відіграє ендотеліальна дисфункція, що характеризується дисбалансом впливів ендотелійзалежних вазоконстрикторів і вазодилаторів, що ймовірно є результатом сукупної дії компонентів тютюну. В останні роки великої актуальності набуло виявлення генів-кандидатів, залучених у патогенетичні механізми розвитку захворювань у пацієнтів з різними факторами ризику і курінням зокрема. Саме таким є ген ендотеліну-1 (*EDN1*).

Мета. Провести аналіз зв'язку Lys198Asn поліморфізму гена *EDN1* з розвитком ІАТІ у курців та осіб, що не курять.

Матеріали і методи. Для дослідження використано венозну кров 170 хворих з ІАТІ і 124 осіб контрольної групи. Визначення Lys198Asn поліморфізму гена *EDN1* проводили за допомогою методу полімеразної ланцюгової реакції з наступним аналізом довжини рестрикційних фрагментів.

Результати. Встановлено, що співвідношення генотипів Lys/Lys, Lys/Asn і Asn/Asn у групі хворих з ІАТІ становить 48,2; 39,4 і 12,4%, а в контрольній групі – відповідно 63,7; 32,3 і 4,0%. Відмінності в розподілі частот зазначених генотипів між групою хворих з ІАТІ та контрольною групою були статистично достовірними ($P=0,008$ за χ^2 -критерієм). Серед осіб, що не курять достовірного зв'язку між досліджуваним поліморфізмом і розвитком ІАТІ не виявлено ($P = 0,081$). Різниця частот різних варіантів Lys198Asn поліморфізму у осіб, що курять, хворих з ІАТІ та пацієнтів контрольної групи близька до достовірної ($P = 0,052$). Використовуючи метод логістичної регресії було виявлено підвищення ризику розвитку ІАТІ у 3,4 раза у осіб, що не курять і є гомозиготами за мінорним алелем ($P = 0,041$; OR = 3,379).

Висновки. Поліморфізм Lys198Asn гена *EDN1* асоційований з розвитком ішемічного атеротромботичного інсульту. У осіб, що не курять та є носіями Asn/Asn генотипу ризик розвитку ІАТІ більший у 3,4 раза порівняно з гомозиготами за основним алелем.

РОЗПОДІЛ АЛЕЛЬНИХ ВАРІАНТІВ ГЕНА EDNRA ЗА C+70G ПОЛІМОРФІЗМОМ У ХВОРИХ З ІШЕМІЧНИМ АТЕРОТРОМБОТИЧНИМ ІНСУЛЬТОМ ЗАЛЕЖНО ВІД ВЕЛИЧИНИ ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА

Олешко Т.Б., Юрченко В.С., Свириденко Д.Ю.

Науковий керівник: д.б.н., проф. Гарбузова В.Ю.

*Сумський державний університет, кафедра фізіології і патофізіології
з курсом медичної біології*

Актуальність. Ендотеліновий рецептор типу А (*EDNRA*) є однією з ключових ланок, від якої залежить розвиток багатьох серцево-судинних захворювань та ішемічного

атеротромботичного інсульту (ІАТІ) зокрема. Це пов'язано з його значною афінністю до ендотеліну-1, в результаті чого розвивається дисфункція ендотелію церебральних судин. Тому дослідження впливу поліморфізму гена *EDNRA* на розвиток ІАТІ у осіб з різним індексом маси тіла має велике значення.

Мета. Проаналізувати розподіл алельних варіантів гена *EDNRA* 3А С+70G поліморфізмом у хворих з ІАТІ залежно від величини індексу маси тіла.

Матеріали і методи. У роботі використано венозну кров 170 хворих з ІАТІ і 124 осіб контрольної групи. Визначення С+70G поліморфізму гена *EDNRA* проводили за допомогою методу полімеразної ланцюгової реакції з наступним аналізом довжини рестрикційних фрагментів.

Результати. Встановлено, що у хворих з ІАТІ співвідношення генотипів складає 24,1%, 57,6% і 18,2%, а в контрольній групі – відповідно 29,0%, 50,0% і 21,0%. При цьому відмінності частоти зазначених генотипів між групою хворих з інсультом та контрольною групою не були статистично достовірними ($P = 0,426$). Кожну з досліджуваних груп було поділено на дві підгрупи за показником ІМТ ($< 25 \text{ кг/м}^2$ і $\geq 25 \text{ кг/м}^2$). Статистично достовірної різниці у розподілі генотипів осіб контрольної групи з різними показниками ІМТ не виявлено ($P_2 = 0,846$). Проте при аналогічному порівнянні осіб з ІМТ $< 25 \text{ кг/м}^2$ та ІМТ $\geq 25 \text{ кг/м}^2$ у хворих з інсультом така асоціація підтвердилася ($P_3 = 0,048$). Методом логістичної регресії встановлено, що у осіб з ІМТ $< 25 \text{ кг/м}^2$, що є носіями С/С генотипу ризик розвитку ІАТІ більший майже в 3,7 рази ($P = 0,049$; $OR = 3,684$), порівняно з гомозиготами за основним алелем.

Висновок. Достовірного зв'язку між С+70G поліморфізмом гена *EDNRA* і розвитком ІАТІ не виявлено. Проте після урахування такого фактору ризику інсульту як індекс маси тіла виявлено збільшення ризику інсульту у 3,7 рази у носіїв С/С генотипу з ІМТ $< 25 \text{ кг/м}^2$.

КОРЕЛЯЦІЯ МІЖ СТУПІННЮ КАРДІОДИНАМІКИ ТА ТРИВОЖНОСТІ З РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ В ЗМАГАННЯХ

Пивоварова Є.О.

Науковий керівник: к.б.н., доц. Михайлова Т.І.

*Сумський державний університет, кафедра фізіології і патофізіології
з курсом медичної біології*

Актуальність теми: рівень розвитку, стійкості у плавців обумовлен енергетичними, морфологічними та психофізіологічними факторами. Доцільно провести вивчення витривалості у плавців-студентів І-ІІІ курсів.

Мета: проаналізувати принцип динамічної кореляції між артеріальним тиском та тривожністю у плавців-студентів медиків віком 17-20 років. Дослідження проводилось на базі СумДУ.

Об'єкт дослідження: 10 студентів віком 17-20 років поділених на 2 групи: 1 - експериментальна – це студенти, які займались плаванням до інституту, 2 – контрольна, які почали займатися в інституті. Використовували методи реєстрації АТ та тест-шкалу Спілбергера-Ханіна для оцінювання тривожності.

Результати досліджень: Динамічний взаємозв'язок артеріального тиску систолічного (АТс) і особистої тривожності (ОТ) показана на прикладі аналізу частоти зустрічаємості зниження і збільшення АТс і ОТ в різних діапазонах вихідних значень. Дані отримані при 8-кратному дослідженні. Більш низькі вихідні значення АТс $< 110 \text{ мм.рт.ст.}$ до наступного вимірювання знижувалися при високій фоновій ОТ (> 45 балів), а збільшувалися при нормальній фоновій ОТ < 45 балів. Більш високі значення АТс ($> 120 \text{ мм.рт.ст.}$) частіше збільшувалися на фоні високої ОТ і знижувалися на фоні нормальної ОТ. Це підтверджує положення, що при емоційному напруженні, в залежності від умов, можливі протилежні реакції систем регуляції артеріального тиску – по гіпо- і гіпертонічному типам. Аналіз зв'язку